

ligge mig at henlede Opmærksomheden paa den Række af besynderlige Selvomdfigelser, hvoraf det først hørte Foredrag, vrimlede; det udgjør i saa Henseende en virkelig ganske interessant Parallellisme; jeg troer, man kunde tage Sætning for Sætning og deri finde denne Dualisme; men jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at man ikke samtidigt kan antage, at Alt har ordnet sig af sig selv og er fortræffeligt, og sige, at ved tidligere Forsømmelser er det saaledes groet: os over Hovedet, at vi ikke vide, hvorledes vi skulle komme ud af dette Svineri — det er et Citat, naar jeg bruger dette Ord. Jeg skal dertil erklære mig enig, at det er groet os over Hovederne, og at der er Forhold, som, maaskee mindre elegant, men ikke ucorrect, kunne betegnes som Svineri, og naar den ærede Rigsdagsmand synes at vente Frelsen fra Epidemier og Cholera, idet Enhver da af sig selv afhjælper alle Misligheder, der finde Sted, saa er det netop Hensynet til Epidemierne, der maa være det vigtigste Motiv til at bane de Bestræbelser, ligeoverfor hvilke vi her staae, Indgang; det gaaer dog umuligt an, om man end maa erkjende, at det er disse Epidemier, navnlig den store Choleraepidemi i 1853, der har aabnet Diet og vakt Sandfen i denne Retning, at oppebte, at den skal bringe Frelsen, men det er tværtimod en høist nødvendig Op-gave at tilvejebringe saadanne Sundhedsforhold, at hele Befolkningen, og navnlig den fattige Deel af samme, kan, saavidt det staaer i menneskelig Magt, vide sig betrygget i saa Henseende.

Efter min Mening er der ved dette lille Lovudkast tilvejebragt Betingelsen for en lykkeligere Samsundstilstand, og som kan være af en stor og inngribende Betydning, selv uanset at en saadan Fare vil blive borte, til hvis Forebyggelse denne Lov skal virke, ligesom jeg heller ikke troer, at den borgerlige personlige Frihed i mindste Maade er traadt for nær, især efter den Affattelse, Loven nu har faaet, hvorefter de forskjellige Communalbestyrelser selv skulle have besluttende Myndighed i Henseende til Vedtægterne, hvilke Autoriteter jo i deres væsentligste Bestanddele ere udgaaede fra selve Folket. Jeg skal endnu kun

tilføie, at naar den ærede Landsthingsmand har yttret en særdeles Frygt for, at naar Loven engang var vedtaget, vilde det være umuligt at faae Ende paa den, saa maa det være undgaaet ham, at hele Loven og de til samme sig knyttende Vedtægter kun skulle gjælde i 5 Aar; hvis der ikke i Mellemtiden tilvejebringes en saadan Interesse for de Forhold, Loven omhandler, da vil der ikke blive skredet til en fuldstændigere Lovgivning desangaaende, men Loven vil da falde bort af sig selv, og jeg troer derfor, at han uden mindste Frygt kan give sin Stemme til den og ikke behøver at lade sig afstrække af en saadan Betænkelse, at naar man først var gaaet ind derpaa, kunde man aldrig komme derfra igjen. Jeg skal saaledes ikke blot anbefale denne Lov til nærværende Thing, der har været med at skabe den, men ogsaa ønske den den bedste Fremgang paa alle de Stadier, den endnu vil have at tilbagelægge.

Kirch: Med Hensyn til, hvad den ærede Ordfører bemærkede om de 5 Aar, da staaer denne Tidsfrist for mig, som naar det heed i salig Cancelliets Tid: „indtil videre“. Jeg vil kunne paavise ham mange Love lige fra Begyndelsen af dette Aarhundrede, hvori der har staaet: indtil videre, og som endnu gælde, og jeg behøver kun at henlede Opmærksomheden paa Forordningen om Bygningsafgift af 1802, som først nu skal forandres. Men derom dreier Discussionen sig egentlig ikke; Kjernen, der laa i mit Foredrag, har den ærede Ordfører meget klogeligt og viseligt undgaaet at bevare; han har spilt Boldt med mine Ord, det skal Foredraget, naar det i sin Tid kommer i Rigsdagstidenden, vidne om. Kan han i, hvad jeg har sagt, finde nogen Modsigelse, skal jeg tage Hatten af; men kan han ikke det, saa lader jeg den sidde paa, og det troer jeg, jeg faaer Lov til. Jeg har ikke sagt Andet, end hvad jeg kan være bekendt. Naar den ærede Landsthingsmand har anført, at jeg har sagt, at Sundhedscollegiet aldrig har begivet sig ind i Husene, saa svarer jeg dertil, at det har jeg aldrig sagt. Hvad jeg har sagt er, at der har bestaaet et Sundhedscollegium i mange Aar, uden at man har sporet nogen